

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**تأثیر عصاره گیاه پنج انگشت بر
رسیدگی جنسی و سطوح هورمون های
استروئیدی در ماهی گورامی سه خال**

مجری:

همایون حسین زاده صحافی

شماره ثبت

۵۷۹۴۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان طرح/پروژه: تاثیر عصاره گیاه پنج انگشت بر رسیدگی جنسی و سطوح هورمونهای استروئیدی در ماهی گورامی سه خال

کد مصوب: ۹۷۰۱۲۸-۹۷۰۰۳-۱۲-۱۲-۲۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: همایون حسین زاده صحافی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: همایون حسین زاده صحافی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): محمد پورکاظمی، سیدعباس طالب زاده، محمود حافظیه، مریم فروزد، طاهره ناجی، شراره خدامی، محمود رضا آذینی، پرستو محبی درخش، مسطوره دوستدار لنگرودی، الهام رضایی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان تهران

تاریخ شروع: ۱۳۹۷/۱/۱

مدت اجرا: ۱ سال و ۴ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسؤل / مجری»

طرح/پروژه : تاثیر عصاره گیاه پنج انگشت بر رسیدگی جنسی و

سطوح هورمونهای استروئیدی در ماهی گورامی سه خال

کد مصوب : ۹۷۰۱۲۸-۹۷۰۳-۱۲-۱۲-۲۴

شماره ثبت (فروست) : ۵۷۹۴۷ تاریخ : ۱۳۹۹/۵/۱۴

با مسؤلیت اجرایی جناب آقای همایون حسینزاده صحافی دارای

مدرک تحصیلی دکتری تخصصی در رشته فیزیولوژی می باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اصلاح نژاد و تکثیر و پرورش

آبزیان در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۲۲ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید

گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در :

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت معاون ترویج و انتقال یافته‌ها در موسسه تحقیقات علوم

شیلاتی کشور مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده	۱
۱-مقدمه	۲
۱-۱- سیستم های تولید مثلی در ماهیان	۳
۱-۲- چرخه تولید مثلی در ماهیان	۴
۱-۳- فیزیولوژی تولید مثل ماهی	۱۳
۱-۴- گیاه پنج انگشت <i>Vitex agnus castus</i>	۲۲
۱-۵- ویژگی های زیستی ماهی گورامی سه خال (<i>Trichogaster trichopterus</i>)	۲۳
۲- مواد و روش ها	۲۷
۲-۱- آماده سازی ماهیان و آکواریوم ها	۲۷
۲-۲- تیمارها و طرح آزمون	۲۸
۲-۳- بیهوش کردن و تهیه مایع بافتی از ماهیان	۲۸
۲-۴- زیست سنجی ماهیان	۲۹
۲-۵- اندازه گیری سطوح هورمون های استروئیدی	۲۹
۲-۶- تعیین شاخص گنادوسوماتیک	۳۰
۲-۷- بررسی های آماری	۳۰
۳- نتایج	۳۱
۳-۱- بررسی وزن ماهیان	۳۱
۳-۲- نتایج شاخص گنادوسوماتیک	۳۱
۳-۳- نتایج سنجش سطح استروئید های جنسی	۳۲
۴- بحث و نتیجه گیری	۳۵
منابع	۳۹
چکیده انگلیسی	۴۴

چکیده

اثر عصاره گیاه پنج انگشت بر تغییرات هورمون های استروئیدی و فعالیت های تولید مثلی ماهی نابالغ گورامی بررسی و در تیمار های مختلف مقایسه شده است. ماهیان ماده نابالغ با میانگین وزنی ۲/۵-۳/۵ گرم در آکواریومهارهاسازی شده و پس از آداپته شدن ماهیان با محیط، آزمایش ها در ۴ گروه تجربی (۱ گروه تحت کنترل و ۳ گروه تیمار) که هر گروه شامل ۱۵ عدد ماده نابالغ بود، انجام شد. غلظت های مختلف از عصاره قطبی گیاه (۰، ۰/۱، ۰/۵، و ۱ گرم بر کیلوگرم غذا) به صورت خوراکی به یک کیلوگرم غذای ویژه ماهیان زینتی از طریق اسپری اضافه شد. پس از ۸ هفته ماهیان بی هوش گردیده و بیومتری ماهیان و اندازه گیری طول و وزن انجام شد. پس از خونگیری گناد ماهیان توزین شد. نتایج نشان داد شاخص گنادوسوماتیک در تیمارهای ۰/۵ و ۱ گرم بر کیلوگرم غذا کاهش یافته و هورمون تستوسترون در تیمارهای ۰/۵ و ۱ گرم بر کیلوگرم غذا نسبت به شاهد کاهش معنی دار داشت. هورمون ۱۷ بتا استرادیول و پروژسترون در کلیه تیمارهای دریافت کننده عصاره گیاه پنج انگشت نسبت به گروه شاهد کاهش داشت ($P > 0.01$). تجویز خوراکی عصاره گیاه پنج انگشت منجر به کنترل تولید مثلی ماهی گورامی در تمامی گروه های تجربی گردید.

کلمات کلیدی: گیاه پنج انگشت، رسیدگی جنسی، هورمونهای استروئیدی، عصاره